

van de Vrede van Utrecht (1713). Aan de welwillende toestemming van H.M. de Koningin is het te danken, dat ook de acte van 1674, waarbij de eigendom van „Soestdijk” aan stadhouder Willem III werd overgedragen en het charter van hetzelfde jaar, waarbij deze de hoge heerlijkheid van Baarn, Soest en Ter Eem verkreeg, te bezichtigen zijn.

De tentoonstelling is geopend op de gewone museum-uren en bovendien Dinsdagsavonds van 20—22 uur. Toegangsprijs f 0.40, Zaterdagmiddag, Zondag- en Dinsdagavond f 0.25. Dinsdagsavonds wordt er tevens toelichting gegeven.

KLEINE MEDEDELINGEN

Aanwinst voor Fléhite. In 1759 heeft de tekenaar Paul van Liender acht kopergravures vervaardigd voor de beschrijving der stad Amersfoort door Van Bemmel. De originele gravures zijn onlangs ontdekt bij een amsterdams antiquariaat. De platen waren nogal beschadigd. Zij worden echter opgeknapt, waarna men er een aantal afdrukken van wil laten maken, die in de verkoop komen. Vervolgens zullen de platen het eigendom worden van het museum Fléhite te Amersfoort.

Een kinderpreek „Buiten Wittevrouwen”. In „Omhoog”, parochieblad voor het r.k. aartsbisdom Utrecht heeft pastoor A. E. Rientjes uit Maarssen vele weken achtereens schetsen geschreven over het kerkelijk leven vóór het herstel der bisschoppelijke hiërarchie in 1853 in het aartsbisdom. Op een menigte aardige bijzonderheden over kerkelijke gebruiken, devotie en kunst is in deze schetsen de aandacht gevestigd. Eén ervan volgt hier:

„Een eigenaardig gebruik was de kinderpreek in de kerk van Buiten Wittevrouwen te Utrecht. Daar trad in de tijd van 1813 een meisje op, om een lofrede op de Heilige Maagd Maria te houden in de maand September. „Het kind werd naast het altaar op een tafel geplaatst, kreeg een zilveren kroontje op het hoofd, een scepter in de hand en hield dan met levendige gebaren een stichtelijke toespraak.” Een talrijke schare gelovigen was daarbij aanwezig.

Dit gebruik stond waarschijnlijk in verband met de viering van het jaarfeest van de utrechtse processie naar Keve-laar. Het schijnt geëindigd te zijn tijdens

het aarts priesterschap van de hoogerwaarde heer G. van Nooy, te Maarssen in 1832 overleden. De in die tijd plechtig aangenomen kinderen gingen daarbij voor het eerst gekleed als volwassenen, hetgeen in sommige streken een eigenaardig gezicht opleverde, vooral als er de witte mutsen gedragen werden.”

De kerk van Buiten Wittevrouwen te Utrecht heeft eenmaal gestaan ter hoogte van de tegenwoordige kerk van O.L. Vrouw ten hemelopneming in de Biltstraat. De Kerkstraat en de Oude Kerkstraat herinneren nog aan het vroegere bedehuis.

Noot van de zetter.

Ook nu nog worden in de Augustinuskerk (Oudegracht) ieder jaar dergelijke kinderpreek gehouden op 2e Kerstdag. De kinderen moeten bij het kerststalletje ten aanhore van vele belangstellenden en gelovigen een versje of preekje houden geheel naar eigen keus.

Dit is ingevoerd ongeveer tien jaar geleden door pastoor van Nuenen; de tegenwoordige herder, pastoor Seroe heeft dit aardige idee voortgezet.

Het „Dikke Torentje” wordt hersteld. In de gemeente Eemnes staan twee opmerkelijke kerktorens. De hoge toren van Eemnes-Buiten (16e eeuw) vertoont veel gelijkenis met de rijzige torens van Soest, Amerongen, Loenen, Nieuw-Loosdrecht en Houten. Deze toren wordt nu gerestaureerd.

Te Eemnes-Binnen staat een veel lagere toren (van omstreeks 1500), veelal als het „Dikke Torentje” aangeduid. Dit bouwwerk, dat in verval geraakt is, zal ook gerestaureerd worden.